

መዕረፍ 4

4 መዕቀንታት

4.1 መዕቀንታት ንውሓት

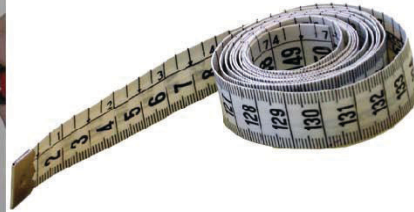
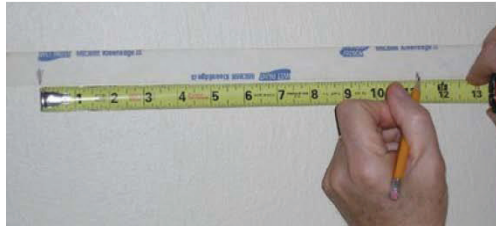
ኣብ ሃገርና ንውሓት ንምዕቃን ዝተፈላለዩ ኣገባባት ንጥቀም፡፡ ካብ መንጎ እቶም እንጥቀመሎም መዕቀንታት ንውሓት **ኣባብዕቲ፣ ስድሪ፣ ጫማ፣ እመት ን ስጉሚ ን ይርከብዎ፡፡** እዚኦም ድማ ባህላዊ መዕቀንታት ንውሓት ይበሃሉ፡፡

ንጥፈት 1

1. ንውሓት ደፍተርኩም ብኢድኩም ዓቅኑ፡፡
2. ንውሓት ዴስክ ብእመትኩም ዓቅኑ፡፡
3. ንውሓት ሓደ ገፅ ክፍልኹም ብጫማኹም ዓቅኑ፡፡ ብስጉሚ ድማ ዓቅኑ፡፡
4. ቁመት መሓዛኹም ብስድሪ ዓቅኑ፡፡

ኣብ ንጥፈት 1 ዝረኽብኩምዎም ዓቕናት ዝተፈላለዩ ምዃኖም ዶ ሪኢኹም? ምኽንያቱ ድማ ስድሪ፣ ስጉሚ፣ እመት ሕድ ሕድ ተምሃራይ ከከም ንውሓቶም ዝተፈላለዩ ስለዝኾነ እዩ፡፡ ስለዝኾነ ድማ **ቀወምቲ** ዝኾኑ ማንም ሰብ ኣብ ዝኾነ ቦታ ክጥቀመሎም ዝኸእል ካልኦት ኣሃድ መዕቀንታት ንውሓት ኣለዉ እዮም፡፡

4.1.1 አሃድታት መዐቀኒ ንውሐት

መስመሮችም ብምጥቃም ዝተፈላለዩ ንውሐት ምዕቃን ትኽእሉ ኢኹም፡፡

ካብ ሀ ክሳብ ለ ዘሎ ንውሐት 3 ሳንቲ ሜትር እዩ፡፡ ኣብ መስመሮችም ዘላ ሕድ ሕድ ሳንቲ ሜትር ኣስተውዕሉ፡፡ ሓደ ንውሐት ንምዕቃን ካብ መበገሲ ክሳብ እንደልዩ ቦታ ዘሎ ሳንቲ ሜትር ብምቐፃር ምዕቃን ንኽእል ኢና፡፡ ሓፀርቲ ንውሐታት ንምዕቃን እንጥቀመሉ ኣሃድ ሳንቲ ሜትር እዩ፡፡

ዕስረት ሓደ ሳንቲ ሜትር ሓደ ሚሲ ሜትር (ሚ.ሚ) እዩ፡፡

$$1 \text{ ሳ.ሜ} = 10 \text{ ሚ.ሜ}$$

$$0.1 \text{ ሳ.ሜ} = 1 \text{ ሚ.ሜ ወይ ድማ } \frac{1}{10} \text{ ሳ.ሜ} = 1 \text{ ሚ.ሜ}$$

ንጥፈት 2

1. ነዞም ዝስዕቡ መስመራ ብምጥቃም ንውሐት ዓቅኑ፡፡

ሀ. —   ለ. —   ሐ. —

2. ነዞም ዝስዕቡ መስመራ ብምጥቃም ንውሐት ዓቅኑ፡፡

- ወርዲን ንውሐትን መፅሓፍኩም
- ወርዲን ንውሐትን ዲብዳቤኩም

- 3. ጎኒን ንውሓትን መምሃሪ ክፍልኹም ዓቅኑ።
- 4. ኣብ ክባቢኹም ዝርከብ ሓደ ነዊሕ ቀላሚጦስ ቁመቱ ገምቱ።
- 5. ካብ ዝሃኹም ክሳብ ቤት ትምህርትኹም ዘሎ ርሕቕት ገምቱ።
- 6. ንውሓት ጉያ ማራቶን ክንደይ እዩ።
- 7. ካብ ዝናኣስ ኣሃድ መዐቀኒ ንውሓት ብምጅማር ኪ.ሜ፣ ሳ.ሜ፣ ሚ.ሜ፣ ሜትር ን ብቐደም ሰዓብ ስርዑ።
- 8. ኣየናይ ንውሓት ይዓቢ።
  - ሀ. 1 ኪ.ሜን 100 ሳ.ሜን
  - ለ. 1000 ሜን 2 ኪ.ሜን
  - ሐ. 10 ሳ.ሜን 99 ሚ.ሜን

ቀወምቲ ኣሃደታት መዐቀኒ ንውሓት

ሚሲ ሜትር (ሚ.ሜ)፣	ሳንቲ ሜትር (ሳ.ሜ)፣
ሜትር (ሜ)፣	ኪሎ ሜትር (ኪ.ሜ)፣

ሓፀርቲ ንውሓታት ብሳንቲ ሜትር ከምዝዕቀኑ ሪክኹም ኢኹም። ነዋሕቲ ዝኾኑ ንውሓታት (ንኣብነት፣ ወርዲ መምሃሪ ክፍሊ፣ ቁመት መንደቕ፣ ንውሓት ሜዳ መፃወቲ ኩዕሾ እግሪ) ድማ ብሜትር ንዕቅን።

ሓደ ሜትር ንውሓት ዘለዎ ነገር ኣብ 100 ማዕረ ቦታ እንትምቀል፣ ሓንቲ ምቃል 1 ሳንቲ ሜትር እዩ። ስለዚ 1 ሜትር = 100 ሳንቲ ሜትር እዩ።

$$1 \text{ ሜትር} = 100 \text{ ሳንቲ ሜትር}$$

$$1 \text{ ሳንቲ ሜትር} = \frac{1}{100} \text{ ሜትር ወይ ድማ } 1 \text{ ሳንቲ ሜትር} = 0.01 \text{ ሜትር}$$

ኣፀርዮም ነዋሕቲ ንዝኾኑ (ንኣብነት፣ ካብ ሓደ ከተማ ናብ ካልእ ከተማ ዘሎ ርሕቕት) ድማ ኪሎ ሜትር (ኪ.ሜ) ብዝበሃል ኣሃድ ንዕቅን። ሓደ ኪሎ ሜትር ኣብ 1000 ማዕረ ቦታታት እንትምቀል ሓንቲ ምቃል 1 ሜትር እዩ።

$$1 \text{ ኪ.ሜ} = 1000 \text{ ሜትር}$$

$$1 \text{ ሜትር} = \frac{1}{1000} \text{ ኪ.ሜ ወይ ድማ } 1 \text{ ሜ} = 0.001 \text{ ኪ.ሜ}$$

4.1.2 ምቅይያር አሃድታት መዐቀኒ ንውሐት

ጸ.በ!

$$1 \text{ ሳ.ሜ} = 10 \text{ ሚ.ሜ} \quad 1 \text{ ሚ.ሜ} = \frac{1}{10} \text{ ሳ.ሜ}$$

$$1 \text{ ሜ} = 100 \text{ ሳ.ሜ} = 10 \times 100 \text{ ሚ.ሜ} = 1000 \text{ ሚ.ሜ}$$

$$1 \text{ ሳ.ሜ} = \frac{1}{100} \text{ ሜ}$$

$$1 \text{ ኪ.ሜ} = 1000 \text{ ሜ} = 100 \times 1000 \text{ ሳ.ሜ} = 100,000 \text{ ሳ.ሜ} \times 10 \text{ ሚ.ሜ} = 1,000,000 \text{ ሚ.ሜ}$$

አሃድ ንውሐት ካብ ዝዓበዩ ናብ ዝነኣሱ ምቅይያር

ኣብነት 1

ሀ. 9 ሳ.ሜን 5 ሚ.ሜን ናብ ሚ.ሜ ቅይሩ።

ለ. 2500 ሜ ናብ ሳ.ሜ ቅይሩ።

ፍታሕ

ሀ. $1 \text{ ሳ.ሜ} = 10 \text{ ሚ.ሜ}$

$$\begin{aligned} 9 \text{ ሳ.ሜን } 5 \text{ ሚ.ሜን} &= 9 \times 10 \text{ ሚ.ሜ} + 5 \text{ ሚ.ሜ} \\ &= 95 \text{ ሚ.ሜ}:: \end{aligned}$$

ስለዚ $9 \text{ ሳ.ሜን } 5 \text{ ሚ.ሜን} = 95 \text{ ሚ.ሜ}$

ለ. $1 \text{ ሜ} = 100 \text{ ሳ.ሜ}$

$$\begin{aligned} 2500 \text{ ሜ} &= 2500 \times 100 \text{ ሳ.ሜ} \\ &= 250,000 \text{ ሳ.ሜ} \end{aligned}$$

ስለዚ $2500 \text{ ሜ} = 250,000 \text{ ሳ.ሜ}$

ዕዮ ገጅስ 1

ሀ. 789 ኪ.ሜ ናብ ሜትር ቀይሩ።

ለ. ኣብ ሓደ ኪ.ሜ ክንደይ ርባዓት ኪ.ሜ ኣለዉ?

ካብ ዝነወሐ ኣሃድ ናብ ዝነኣሰ ኣሃድ ንምቕደር ብመስዋወጢ ቁፅሪ ክነራብኡ።

ሳ.ሚ ናብ ሚ.ሚ ንምቕደር ብ10 ነራብኡ።

ሚ ናብ ሳ.ሚ ንምቕደር ብ100 ነራብኡ።

ኪ.ሚ ናብ ሚ ንምቕደር ብ1000 ነራብኡ።

ኣሃድ ንውሓት ካብ ዝነኣሰ ናብ ዝነወሐ ምቕደር

ኣብነት 2

ሀ. 700 ሚ.ሚ ናብ ሳ.ሚ ቐይሩ።

ለ. 265 ሳ.ሚ ናብ ሚትር ቐይሩ።

ፍታሕ

ሀ. 10 ሚ.ሚ = 1 ሳ.ሚ

$$700 \text{ ሚ.ሚ} = 70 \times 10 \text{ ሚ.ሚ} = 70 \times 1 \text{ ሳ.ሚ} = 70 \text{ ሳ.ሚ}$$

ስለዚ 700 ሚ.ሚ = 70 ሳ.ሚ

ለ. 100 ሳ.ሚ = 1 ሚ

$$265 \text{ ሳ.ሚ} = 200 \text{ ሳ.ሚ} + 65 \text{ ሳ.ሚ} = 2 \times 100 \text{ ሳ.ሚ} + 65 \text{ ሳ.ሚ}$$

$$= 2 \times 1 \text{ ሚ} + 65 \text{ ሳ.ሚ} = 2 \times 1 \text{ ሚ} + \frac{65}{100} \text{ ሚ}$$

$$= 2 \text{ ሚ} + 0.65 \text{ ሚ}$$

$$= 2.65 \text{ ሚ}$$

ስለዚ 265 ሳ.ሚ = 2.65 ሚ ወይ ድማ 265 ሳ.ሚ

ዕዮ ጉድስ 2

1. 250 ሚ ናብ ኪ.ሚ ቐይሩ።

2. 78500 ሚ ናብ ኪ.ሚ ቐይሩ።

3. መን ደዓቢ? ናብ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ብምቕደር ኣወዳድሩ።

ሀ. 2 ኪ.ሚ ዶ 1990 ሚ?

ለ. 4 ሳ.ሚ ዶ 39 ሚ.ሚ?

ሐ. 0.75 ኪ.ሚ ዶ 500 ሚ?

መጠመዳ 1

1. ናብ ሚ.ሜ ቀይሩ።

ሀ. 5 ሳ.ሜ

ለ. 120 ሳ.ሜን 5 ሚ.ሜ

ሐ. 2240.5 ሳ.ሜ

2. ናብ ሳ.ሜ ቀይሩ።

ሀ. 127 ሜ

ለ. 7,940 ሜን 25 ሳ.ሜ

ሐ. 9500 ሜን 50 ሳ.ሜ

3. ናብ ሜትር ቀይሩ።

ሀ. 625 ኪ.ሜ

ለ. 42 ኪ.ሜን 200 ሜ

ሐ. 845.75 ኪ.ሜ

4. ናብ ሳ.ሜ ቀይሩ።

ሀ. 3500 ሚ.ሜ

ለ. 57240 ሚ.ሜ

ሐ. 1,000,000 ሚ.ሜ

5. ናብ ሜትር ቀይሩ።

ሀ. 3500 ሳ.ሜ

ለ. 5720 ሳ.ሜ

ሐ. 124,750 ሳ.ሜ

6. ናብ ኪ.ሜ ቀይሩ።

ሀ. 780,000 ሜ

ለ. 700,000 ሳ.ሜ

ሐ. 32500 ሜ

7. > ፣ < ወይ ድማ = ብምጥቃም ኣወዳድሩ።

ሀ. 40 ኪ.ሜ _ 4500 ሜ

ለ. 12,000 ሚ.ሜ _ 12 ሜ

ሐ. 300,000 ሳ.ሜ _____ 3.5 ኪ.ሜ

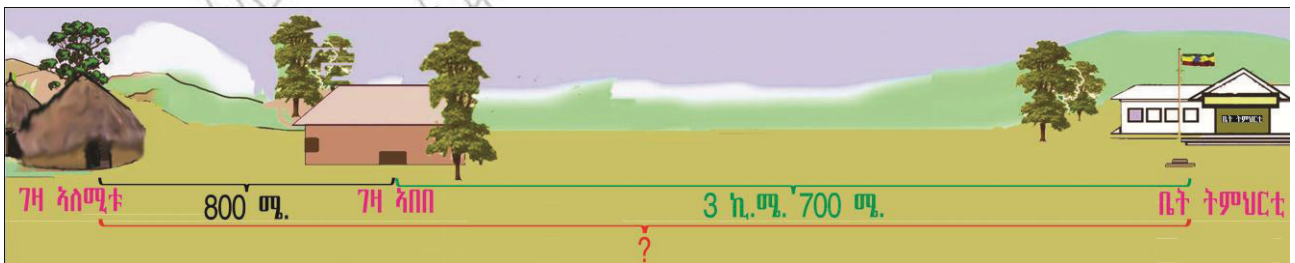
መ. 400,500 ሜ _____ 401 ኪ.ሜ

ረ. 50,000 ሜን 50 ሳ.ሜ _____ 50 ኪ.ሜን 50 ሜ

ሰ. 75,000 ኪ.ሜን 750 ሜ _____ 75,000.75 ኪ.ሜ

4.1.3 ምድማር ኣሃድታት ንውሓት

ንጥፈት 3

ገዛ ኣበባን ገዛ ኣለሚቱን ካብ ቤት ትምህርቶም ናብ ሓደ ኣንፈት ይርከብ።

ገዛ አበበ ካብ ቤት ትምህርቲ 3 ኪ.ሜን 700 ሜን ይርሕቕ። ገዛ አለሚቱ ድማ ካብ ገዛ አበበ ብ800 ሜትር ይርሕቕ።

ገዛ አለሚቱ ካብ ቤት ትምህርቲ ኣብ ክንደይ ርሕቐት ይርከብ?

- ሀ. ብሜትር
- ለ. ብኪሎሜትር

ኣብነት 3

ደምሩ፡፡

<p>ሀ. 675 ሚ.ሜ +325 ሚ.ሜ</p>	<p>ለ. 3647 ሚ +4353 ሚ</p>
---------------------------------------	-------------------------------------

ሐ. 212 ሜን 50 ሳ.ሜን + 978 ሜን 75ሳ.ሜን

መ. 800 ኪ.ሜን 850 ሜን + 37 ኪ.ሜን 650 ሜን

ፍታሕ

<p>ሀ. 675 ሚ.ሜ +325 ሚ.ሜ 1000 ሚ.ሜ</p>	<p>ለ. 3647 ሚ +4353 ሚ 8000 ሚ</p>
--	--

ሐ. 212 ሜን 50 ሳ.ሜ + 978 ሜን 75ሳ.ሜን

$$= 21200 \text{ ሳ.ሜ} + 50 \text{ ሳ.ሜ} + 97800 \text{ ሳ.ሜ} + 75 \text{ ሳ.ሜ}$$

... ናብ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ብምቕይር፡፡

$$= 21250 \text{ ሳ.ሜ} + 97875 \text{ ሳ.ሜ}$$

$$= 119125 \text{ ሳ.ሜ} = 1191 \text{ ሜን } 25 \text{ ሳ.ሜን}$$

$$= 1191.25 \text{ ሜ}$$

ስለዚ ደምሩ 119,125 ሳ.ሜ ወይ ድማ 1191 ሜን 25 ሳ.ሜ ይኸውን።

መ. 800 ኪ.ሜን 850 ሜን + 37 ኪ.ሜን 650 ሜን

$$= 800,000 \text{ ሜ} + 850 \text{ ሜ} + 37,000 \text{ ሜ} + 650 \text{ ሜ}$$

... ናብ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ብምቕይር፡፡

$$= 838,500 \text{ ሜ} = 838 \text{ ኪ.ሜን } 500 \text{ ኪ.ሜ}$$

$$= 838.5 \text{ ኪ.ሜ}$$

4.1.4 ምጉዳል አሃድታት ንውሐት

ንጥረት 4

ሓደ ቁመቱ 1 ሚን 25 ሳ.ሚን ካብ ዝኾነ ጣውላ 50 ሳ.ሚ እንተተቐረፁ ንውሐት እቲ ዝተረፈ ጣውላ ክንደይ እዩ?

ኣብነት 4

ኣገድሱ፡፡

ሀ. 107 ኪ.ሚን 800 ሜ – 29 ኪ.ሚን 950 ሜ

ለ. 2,448 ሚን 85 ሳ.ሚ – 1,400 ሚን 60 ሳ.ሚ

ሐ. 2,008 ሳ.ሚን 2 ሚ.ሚ – 972 ሳ.ሚን 8 ሚ.ሚ

ፍታሕ

ሀ. 107 ኪ.ሚን 800 ሜ – 29 ኪ.ሚን 950 ሜ

ናብ ሓደ ዓይነት አሃድ ብምቕያር

$$\begin{aligned} & 107 \text{ ኪ.ሚን } 800 \text{ ሜ} - 29 \text{ ኪ.ሚን } 950 \text{ ሜ} \\ &= 107 \times 1000 \text{ ሜ} + 800 \text{ ሜ} - (29000 \text{ ሜ} + 950 \text{ ሜ}) \\ &= 107800 \text{ ሜ} - 29950 = 77850 \text{ ሜ} \\ &= 77 \text{ ኪ.ሚን } 850 \text{ ሜ} \end{aligned}$$

ስለዚ ጉዳል 77,850 ሜ ወይ ድማ 77 ኪ.ሚን 850 ሜ ይኸውን፡፡

ለ. 2448 ሚን 85 ሳ.ሚ – 1400 ሚን 60 ሳ.ሚ

$$\begin{aligned} &= 244,800 \text{ ሳ.ሚ} + 85 \text{ ሳ.ሚ} - (140000 \text{ ሳ.ሚ} + 60 \text{ ሳ.ሚ}) \\ &= 244,885 \text{ ሳ.ሚ} - 140,060 \text{ ሳ.ሚ} \\ &= 244,885 \text{ ሳ.ሚ} - 140,060 \text{ ሳ.ሚ} \\ &= 104,825 \text{ ሳ.ሚ} = 1048.25 \text{ ሚ} \end{aligned}$$

ሐ. 2008 ሳ.ሚን 2 ሚ.ሚ – 972 ሳ.ሚን 8 ሚ.ሚ

$$= 20,080 \text{ ሚ.ሚ} + 2 \text{ ሚ.ሚ} - (9,720 \text{ ሚ.ሚ} + 8 \text{ ሚ.ሚ})$$

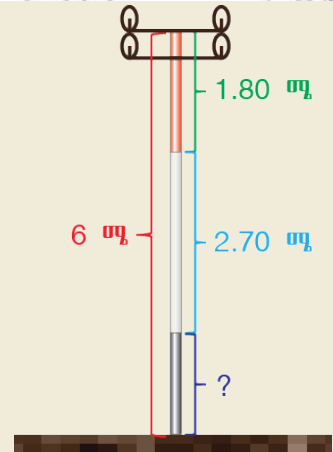

$$\begin{aligned}
 &= 20,082 \text{ ሚ.ሜ} - 9,728 \text{ ሚ.ሜ} \\
 &= 20,082 \text{ ሚ.ሜ} - 9,728 \text{ ሚ.ሜ} = 10,354 \text{ ሚ.ሜ} \\
 &= 1035.4 \text{ ሳ.ሜ}
 \end{aligned}$$

ዕዮ 7ጅሰ 3

ሓደ ንውሓቱ 6 ሜ ዝኾነ ፓሎ ኤሌክትሪክ 3 ዓይነት ሕብርታት ተለኽዩ ኣሎ። ቀይሕ ሕብሪ ዝተለኽዩ ክፋል 1 ሜትርን 80 ሳ.ሜትርን እዩ። ዓዕዳ ሕብሪ ዝተለኽዩ ክፋል ድማ 2 ሜትርን 70 ሳ.ሜትርን እዩ። እቲ ዝተረፈ ክፋል እቲ ፓሎ ድማ ፀሊም ሕብሪ ተለኽዩ ኣሎ።

- ሀ.** ንውሓት ቀይሕን ዓዕዳ ሕብሪ ዝተለኽዩ ክፋል እቲ ፓሎ ክንደይ እዩ?
- ለ.** ንውሓት ፀሊም ሕብሪ ዝተለኽዩ ክፋል ከ?

መልመዒ 2

1. ደምሩ።

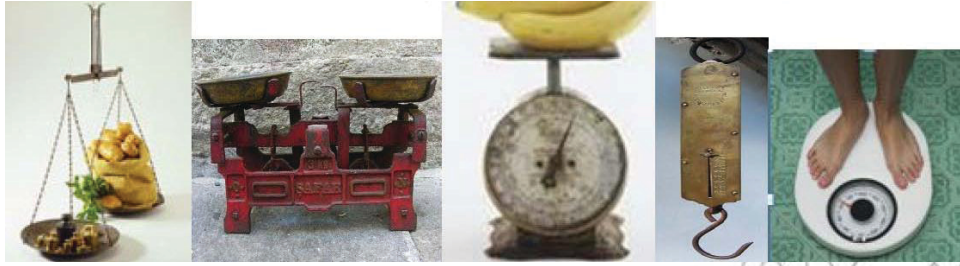
- ሀ.** $66 \text{ ሳ.ሜ} + 2 \text{ ሚ.ሜን} + 14 \text{ ሳ.ሜን} 6 \text{ ሚ.ሜን}$
- ለ.** $572 \text{ ሜን} 72 \text{ ሳ.ሜን} + 172 \text{ ሜን} 88 \text{ ሳ.ሜን}$
- ሐ.** $1674 \text{ ኪ.ሜን} 400 \text{ ሜን} + 476 \text{ ኪ.ሜን} 920 \text{ ሜን}$

2. ኣገድሱ።

- ሀ.** $14 \text{ ሳ.ሜን} 6 \text{ ሚ.ሜን} - 81 \text{ ሳ.ሜን} 2 \text{ ሚ.ሜን}$
- ለ.** $72 \text{ ሜን} 30 \text{ ሳ.ሜን} - 27 \text{ ሜን} 72 \text{ ሳ.ሜን}$
- ሐ.** $710 \text{ ሜን} 62 \text{ ሳ.ሜን} - 579 \text{ ሜን} 49 \text{ ሳ.ሜን}$

- 3.** ካብ 20 ሜትር ጥቕላል ጨርቂ ንሓደ ተምሃራይ ክዳን 2 ሜን 35 ሳ.ሜን እንተተቐረፁዎ እቲ ዝተርፍ ጨርቂ ክንደይ ሜትር እዩ?
- 4.** ንውሓት ሓደ ፓሎ 12 ሜትር እዩ። እቲ ፓሎ እንትትከል 1 ሜን 65 ሳ.ሜን ኣብ መሬት ተቐቢሩ፣ ዘይተቐበረ ንውሓት እቲ ፓሎ ክንደይ እዩ?
- 5.** ቁመት ርብቃ 1 ሜን 58 ሳ.ሜን እዩ። ለምለም ካብ ርብቃ ብ 60 ሳ.ሜ ትሓፀር እንተኾይና ቁመት ለምለም ክንደይ እዩ?

4.2 መዕቀንታት ክብደት

አብ 3^ይ ክፍል ትምህርትኹም ዛዕባታት ክብደትን ኣተዓቓቕኛናን ተማሂርኩም ኢኹም። እዚ ንምዝካር ነዚ ዝስዕብ ንጥፊት ስርሑ።

ንጥፊት 5

1. መሳርሕታት መዕቀን ክብደት ዘርዝሩ።
2. ኣሃድታት መዕቀን ክብደት ዘርዝሩ።
3. **ሀ.** ክብደት ሕድሕድኩም ተዛረቡ።
  - ለ.** ክብደት ሓደ እንቋቕሖ ክንደይ ይኸውን?
  - ሐ.** ሓደ ኩንታል ዕፉን ክንደይ ይምዘን?
  - መ.** 10 ኩንታል ስርናይ ብኪሎ ግራም እንትምዘን ክንደይ ይኸውን?

ግራም (ግ)፣ ኪሎ ግራም (ኪ.ግ)ን ኩንታልን ዝተፈላለዩ ኣሃድታት መዕቀን ክብደት እዮም። ፎኪስ ክብደት ዘለዎም ነገራት ክብደቶም ንምዕቃን ግራም ንጥቀም። ማእኸላይ ክብደት ዘለዎም ነገራት ክብደቶም ንምዕቃን ድማ ኪሎ ግራም ምጥቃም ዝሓሸ እዩ። ብጣዕሚ ከበድቲ ንዝኾኑ ነገራት ክብደት ንምዕቃን ግን ኩንታል ምጥቃም ይምረፅ።

ነዞም ልዕል ክብል ዝረኣናዮም ኣሃድታት መዕቀንታት ክብደት ካብ ሓደ ናብ ካልእ ኣሃድ ንምቕያር ነዞም ዝስዕቡ ልቢ ባሉ።

$$\begin{aligned}
 1 \text{ ኪ.ግ} &= 1000 \text{ ግ} & 1 \text{ ኩንታል} &= 100 \text{ ኪ.ግ} \\
 1 \text{ ኩንታል} &= 100 \times 1000 \text{ ግ} & &= 100,000 \text{ ግ}
 \end{aligned}$$

ብኻልእ መንገዲ ድማ 10 ኩንታል 1 ቶን እዩ።

$$\begin{aligned}
 1 \text{ ቶን} &= 10 \text{ ኩንታል} & 1 \text{ ቶን} &= 10 \times 100 = 1000 \text{ ኪ.ግ}
 \end{aligned}$$

ስለዝኾነ ድማ ቶን ልክዕ ከም ግራምን ኪሎ ግራምን ኣሃድ መዕቀን ክብደት እዩ።

ካብ ዘዓቦይ ኣሃድ ናብ ዘነሳስ ኣሃድ ምቕያር

ንጥፈት 6

ሓደ ገባር 4.5 ተን ሰቢጥ ሓፊሱ። እቲ ምህርቲ

ሀ. ብኩንታል ክንደይ እዩ?

ለ. ብኪሎ ግራም ክንደይ እዩ?

ኣብነት 1

ናብ ግራም ቀይሩ፡፡

ሀ. 5 ኪ.ግ

ለ. 8 ኪ.ግን 250 ግን

ሐ. 3 ኩንታል

መ. $\frac{1}{2}$ ቶን

ፍታሕ

ሀ. 1 ኪ.ግ = 1000 ግ

$$5 \text{ ኪ.ግ} = 5 \times 1000 \text{ ግ} = 5000 \text{ ግ}$$

ስለዚ 5 ኪ.ግ = 5000 ግ

ለ. 8 ኪ.ግን 250 ግ = 8 ኪ.ግ + 250 ግ

$$\begin{aligned} &= 8 \times 1000 \text{ ግ} + 250 \text{ ግ} = 8000 \text{ ግ} + 250 \text{ ግ} \\ &= 8250 \text{ ግ} \end{aligned}$$

ሐ. 1 ኩንታል = 100 ኪ.ግ = 100,000 ግ

$$3 \text{ ኩንታል} = 3 \times 100 \text{ ኪ.ግ} = 300 \text{ ኪ.ግ}$$

$$= 300 \times 1000 \text{ ግ}$$

$$= 300,000 \text{ ግ}$$

ስለዚ 3 ኩንታል = 300,000 ግ

መ. 1 ቶን = 10 ኩንታል = 1000 ኪ.ግ = 100,000 ግ

$$\frac{1}{2} \text{ ቶን} = \frac{10}{2} \text{ ኩንታል} = 5 \text{ ኩንታል}$$

$$= 5 \times 100 \text{ ኪ.ግ} = 500 \text{ ኪ.ግ} = 500 \times 1000 \text{ ግ}$$

$$= 500,000 \text{ ግ}$$

ስለዚ $\frac{1}{2}$ ቶን = 500,000 ግ

ምድማር ሳሃድታት ክብደት

ንጥፈት 8

ሓደ ዘይተፅዕነ መኪና ክብደቱ 55,000 ኪ.ግ ኾይኑ።
እቲ መኪና ዝፅዕኖ 110 ኩንታል እንተኾይኑ እዚ መኪና ምስ
ፅዕነቱ ክንደይ ይምዘን?

- ሀ. ብኪ.ግ?   ለ. ብኩንታል?
- ሐ. ብቶን?

ክብነት 3

ኣይተ ተሰማ ኣባጊፅ ኣህጢሮም ይሸጡ። ቅድሚ 4 ወርሒ ዝፃደጉዎ በጊፅ 21 ኪ.ግ ይምዘን ነይሩ። ሕዚ ድማ እዚ በጊፅ ሚዛኑ ብ 7 ኪ.ግን 500 ግን ወሲኹ። ሚዛን እዚ በጊፅ ክንደይ ኪ.ግ እዩ?

ፍታሕ

ዝተወሃበ:-ቅድሚ 4 ወርሒ ዝነበረ ክብደት በጊፅ = 21 ኪ.ግ

መጠን ወሲኽ እቲ በጊፅ = 7 ኪ.ግን 500 ግ

ዝተደለየ:-ናይቲ በጊፅ ናይ ሕዚ ክብደት።

$$\begin{aligned} \text{ናይቲ በጊፅ ናይ ሕዚ ክብደት} &= \text{ክፅደግ ኸሎ ዝነበሮ ክብደት} + \text{ወሲኽ ክብደት} \\ &= 21 \text{ ኪ.ግ} + 7 \text{ ኪ.ግን } 500 \text{ ግ} = 28 \text{ ኪ.ግ} + 500 \text{ ግ} \\ &= 28 \text{ ኪ.ግን } 500 \text{ ግ } ? \end{aligned}$$

ስለዚ ናይቲ በጊፅ ናይ ሕዚ ክብደት = 28 ኪ.ግን 500 ግ ን ወይ ድማ 28.5 ኪ.ግ እዩ።

ክብነት 4

ደምሩ።

ሀ. 275 ግ	ለ. 30,600 ኪ.ግ	ሐ. 72 ኪ.ግ 850 ግ
<u>+720 ግ</u>	<u>+42,900 ኪ.ግ</u>	<u>+132 ኪ.ግ 900 ግ</u>

ፍታሕ

ሀ. 275 ግ	ለ. 30,600 ኪ.ግ	ሐ. 72 ኪ.ግ 850 ግ
<u>+720 ግ</u>	<u>+ 42,900 ኪ.ግ</u>	<u>+132 ኪ.ግ 900 ግ</u>
995ግ	73,500ኪ.ግ	205 ኪ.ግን 750ግ

መስመሩ 4

1. ደምረ::

ሀ. 780 ቶን
 $+539$ ቶን

ለ. $14,472$ ኪ.ግ
 $+1998$ ኪ.ግ

ሐ. 123 ኪ.ግ 650 ግ
 $+1478$ ኪ.ግ 350 ግ

መ. 27890 ኪ.ግን 500 ግ
 $+9870$ ኪ.ግን 500 ግ

ረ. 2780 ኪ.ግ 650 ግ
 $+872$ ኪ.ግ 815 ግ

ሰ. 320 ኩንታል
 $+180$ ኩንታል

2. ክብደት ፋጡማ ካብ ክብደት ኣኸሣ ብ 5 ኪ.ግ ይበልፅ:: ክብደት ኣኸሣ 46 ኪ.ግ እንተኾይኑ ክብደት ፋጡማ ክንደይ ይኸውን?
3. ኣመተ 2 ኪ.ግን 500 ግ ን ሽኮር ኣብ ገዛ ነይሩዎ:: ካብ ዕዳጋ ተወሳኺ 4 ኪ.ግን 500 ግን ሽኮር ዓዲጋ:: ኣመተ ሕዚ ዘለዎ ሽኮር ክንደይ እዩ?
4. ሓደ ቦርሳ 690 ግ ይምዘን:: ኣብቲ ቦርሳ ዘሎ ኣቕሓ ክብደቱ 5 ኪ.ግን 700 ግ ን እንተኾይኑ እቲ ቦርሳ ምስ ዝሓዞ ኣቕሓ ክንደይ ይምዘን?

ምገዳስ ኣሃደታት ክብደት

ንጥፈት 9

ሓንቲ ኣዶ ህፃን ንላ ሒዛ እንትትምዘን 70 ኪ.ግ ኾይና:: ንበይና እንትትምዘን ድማ 65 ኪ.ግ ራምን 500 ግ ራምን ኾይና:: እታ ህፃን ክንደይ ትምዘን?

ኣብነት 5

ኣገድስ::

ሀ. 600 ግ
 -370 ግ

ለ. 6 ኪ.ግን 400 ግ
 -2 ኪ.ግን 900 ግ

ሐ. 224 ኪ.ግን 150 ግ
 -123 ኪ.ግን 600 ግ

ፍታሕ

ሀ. 600 ግ
 -370 ግ
 230 ግ

ለ. 6 ኪ.ግን 400 ግ
 -2 ኪ.ግን 900 ግ
 3 ኪ.ግን 500 ግ

ሐ. 224 ኪ.ግን 150 ግ
 -123 ኪ.ግን 600 ግ
 100 ኪ.ግን 550 ግ

መስመዳ 5

ሳንድስ፡፡

1. ሀ. 539 ግ
 $\underline{-378 \text{ ግ}}$

ለ. 472 ኪ.ግ
 $\underline{-378 \text{ ኪ.ግ}}$

ሐ. $4 \text{ ኪ.ግን } 350 \text{ ግ}$
 $\underline{-2 \text{ ኪ.ግን } 650 \text{ ግ}}$

መ. $32 \text{ ኩንታልን } 25 \text{ ኪ.ግ}$
 $\underline{-12 \text{ ኩንታልን } 30 \text{ ኪ.ግ}}$

ረ. $16 \text{ ቶንን } 6 \text{ ኩንታልን}$
 $\underline{-6 \text{ ቶንን } 7 \text{ ኩንታልን}}$

ሰ. $24 \text{ ቶንን } 4 \text{ ኩንታልን}$
 $\underline{-9 \text{ ቶንን } 9 \text{ ኩንታልን}}$

2. ሓደ ታኒካ መዓር 1500 ግ ይምዘን፡፡ ክብደት ናይቲ ታኒካ 350 ግ እንተኾይኑ ክብደት እቲ መዓር ክንደይ እዩ?

3. ሃራፊያ ሓደ በርሚል ሚስ ንምምያስ 60 ኪ.ግ መዓር የድልያ፡፡ ኣብ ገዝኣ 10 ኪ.ግን 250 ግን መዓር እንተልዩዋ ክንደይ ተወሳኺ መዓር የድልያ?

4. ሓደ መኪና ምስ ዕዕነቱ 60 ቶንን 5 ኩንታልን ይምዘን፡፡ እቲ ዝተፀፀነ ኣቕሓ ክብደቱ 105 ኩንታል እንተኾይኑ ክብደት ናይቲ መኪና ክንደይ እዩ?

ሀ. ኪሎግራም ይኸውን?

ለ. ቶን ይኸውን?

ምወደደር ሳንድስት ክብደት

ንጥፈት 10

ወይዘሮ ህየቱ 25 ኪ.ግ፣ ወይዘሮ ኣሚና $\frac{1}{2}$ ኩንታል፣ ወይዘሮ ኣልማዝ ድማ 15,000 ግ ዓተር ናብ ዕዳጋ ኣውራደን ኣቕኒዐን፡፡

ሀ. ዝበዝሐ ዝሸጣ መን እዩን?

ለ. ዝወሓደ ዝሸጣ ኸ መን እዩን?

ሐ. እቶም ዓቕናት ካብ ዝናኣስ ናብ ዝዓበዩ ብቕደም ሰዓብ ስርዑ፡፡

ኣብነት 6

> ፣ < ወይ ድማ = ብምጥቃም ኣወዳድሩ፡፡

ሀ. 1700 ግ _____ 2 ኪ.ግ ለ. 2 ቶን _____ 19 ኩንታል

ሐ. $1 \text{ ቶንን } 1 \text{ ኩንታልን}$ _____ 1100 ኪ.ግ

ፍታሕ

ሀ. $2 \text{ ኪ.ግ} = 2000 \text{ ግ}$

$$1700 \text{ ግ} < 2000 \text{ ግ} ::$$

$$\text{ስለዚህ } 1700 \text{ ግ} < 2 \text{ ኪ.ግ}$$

ለ. $2 \text{ ቶን} = 20 \text{ ኩንታል} :: 20 \text{ ኩንታል} > 19 \text{ ኩንታል} ::$

$$\text{ስለዚህ } 2 \text{ ቶን} > 19 \text{ ኩንታል}$$

ሐ. $1 \text{ ቶንን } 1 \text{ ኩንታልን} = 11 \text{ ኩንታል} ::$

$$11 \text{ ኩንታል} = 1100 \text{ ኪ.ግ} ::$$

$$1 \text{ ቶን } 1 \text{ ኩንታል} = 1100 \text{ ኪ.ግ}$$

$$\text{ስለዚህ } 1 \text{ ቶን } 1 \text{ ኩንታል} = 1100 \text{ ኪ.ግ}$$

መስመራ 6

1. ካብ ዝኖኑ ናብ ዝዓበዩ ብቐደም ሰዓብ ስርዑ::

ሀ. $27000 \text{ ግ}፣ 26.5 \text{ ኪ.ግ}፣ 25 \text{ ኪ.ግ} \text{ ከ } 990 \text{ ግ}$

ለ. $300 \text{ ኩንታል } 50 \text{ ኪ.ግ}፣ 29 \text{ ኩንታል } 50 \text{ ኪ.ግ}፣ 28500 \text{ ግ}$

ሐ. $30 \text{ ቶንን } 7 \text{ ኩንታልን}፣ 300 \text{ ኩንታል}፣ 29 \text{ ቶንን } 6 \text{ ኩንታልን}$

2. ካብ ዝዓበዩ ናብ ዝኖኑ ብቐደም ሰዓብ ስርዑ::

ሀ. $5 \text{ ኪ.ግ ጡጥ}፣ 4500 \text{ ግ ሒዳ}፣ 5.5 \text{ ኪ.ግ ቡን}$

ለ. $20 \text{ ኩንታል ጣፍ}፣ 3 \text{ ቶን ስርናይ}፣ 2500 \text{ ኪ.ግ ዕፋን}$

3. $>$ ፣ $<$ ወይ $=$ ወይ $\neq$ ብምጥቃም ኣወዳደሩ::

ሀ. $1 \text{ ቶን} \text{ ___ } 1000 \text{ ኪ.ግ}$

ለ. $200 \text{ ኪ.ግ} \text{ ___ } 2.5 \text{ ኩንታል}$

ሐ. $10000 \text{ ግ} \text{ ___ } 1 \text{ ኩንታል}$

መ. $20 \text{ ቶንን } 9 \text{ ኩንታልን} \text{ ___ } 20899 \text{ ኪ.ግ}$

4.3 መዐቀንታት ትሕዝቶ

ንጥፈት 11

1. ማእኸላይ ማንካ ብምጥቃም ማይ እናዓቀንኩም ናብ ሓደ ብርጭቆ ገልብጡ። ክንደይ ማንካ ማይ ነቲ ብርጭቆ ይመልኦ?
2. ማይ ብብርጭቆ እናሰፈርኩም ናብ ጥርሙዝ ምልኡ። ክንደይ ብርጭቆ ማይ ነቲ ጥርሙዝ ይመልኦ?
3. ማይ ብጥርሙዝ እናሰፈርኩም ናብ ሓደ ሸንኬሎ ምልኡ። ክንደይ ጥርሙዝ ማይ ነቲ ሸንኬሎ ይመልኦ?

ኣብዚ ንጥፈት ዝሰራሕኹምዎ ምዕቃን ትሕዝቶ እዩ። ኣብዚ ምዕራፍ እዚ ኣሃድታት መዐቀን ትሕዝቶ ካብ ዝኾኑ ሊትር (ሊ) ን ሚሊ ሊትር (ሚ.ሊ)ን ክትራኡ ኢኹም።

ጸ.። ኣሃድታት መዐቀን ትሕዝቶ ምግማት ክስግዘኩም ነዞም ዝስዕቡ ኣስተውዕቡ።

1 ማእኸላይ ሸንኬሎ ≈ 20 ሊትር	1 ማእኸላይ ማንካ ≈ 10 ሚ.ሊ
1 ጥርሙዝ ኣፈቂ ≈ 1 ሊትር	1 ማንካ ሻሂ ≈ 5 ሚ.ሊ
1 ጥርሙዝ ኮካ ኮላ ≈ 330 ሚ.ሊ	1 ንጣብ ንብዓት ≈ 1 ሚ.ሊ
1 ማእኸላይ ብርጭቆ ≈ 200 ሚ.ሊ	1 በርሜል ≈ 200 ሊትር

ዝወሓደ ዓቕን ዘለዎ ትሕዝቶ ንምዕቃን ሚሊ ሊትር እንትንጥቀም ዝበዝሐ እንትኾን ድማ ሊትር ንጥቀም።

ንጥፈት 12

ነዞም ዝስዕቡ ንምዕቃን ኣየናይ ኣሃድ ዝሓሸ እዩ? ሊትር ዩ ሚሊ ሊትር?

1. ሓደ ብርጭቆ ፀባ	2. ሓደ ብልቃጥ ሸቶ
3. ሓደ ሲሊንደር ጋዝ	4. ሓደ ብልቃጥ መድሓኒት ዓይኒ
5. ሓደ ታንክር ማይ	6. ኣብ ጋብላ ዘሎ መጠን ማይ

አሃድታት መዐቀኒ ትሕዝቶ ካብ ሓደ ናብ ካልእ ምቕይያር

$$1 \text{ ሊትር} = 1000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

ክፍለ-1

ናብ ሚ.ሊ. ሊትር ቀይሩ፡፡

$$\text{ሀ. } 2 \text{ ሊ.} \quad \text{ለ. } 3 \text{ ሊ.ን } 500 \text{ ሚ.ሊ.} \quad \text{ሐ. } 4.5 \text{ ሊ.}$$

ፍታሕ

$$\text{ሀ. } 1 \text{ ሊ.} = 1000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

$$2 \text{ ሊ.} = 2 \times 1000 \text{ ሚ.ሊ.} = 2000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

$$\text{ስለዚ, } 2 \text{ ሊ.} = 2000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

$$\begin{aligned} \text{ለ. } 3 \text{ ሊ.ን } 500 \text{ ሚ.ሊ.} &= 3 \times 1000 \text{ ሚ.ሊ.} + 500 \text{ ሚ.ሊ.} \\ &= 3000 \text{ ሚ.ሊ.} + 500 \text{ ሚ.ሊ.} \\ &= 3500 \text{ ሚ.ሊ.} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{ሐ. } 4.5 \text{ ሊ.} &= 4 \text{ ሊትር} + 0.5 \text{ ሊትር} \\ &= 4 \times 1000 \text{ ሚ.ሊ.} + \frac{1}{2} \text{ ሊትር} \\ &= 4000 \text{ ሚ.ሊ.} + 500 \text{ ሚ.ሊ.} = 4500 \text{ ሚ.ሊ.} \end{aligned}$$

$$\text{ስለዚ, } 4.5 \text{ ሊ.} = 4500 \text{ ሚ.ሊ.}$$

ክፍለ-2

ናብ ሊትር ቀይሩ፡፡

$$\text{ሀ. } 6000 \text{ ሚ.ሊ.} \quad \text{ለ. } 265500 \text{ ሚ.ሊ.} \quad \text{ሐ. } 975000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

ፍታሕ

$$\text{ሀ. } 1 \text{ ሊ.} = 1000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

$$6000 \text{ ሚ.ሊ.} = 6 \times 1000 \text{ ሚ.ሊ.}$$

$$= 6 \times 1 \text{ ሊ.} = 6 \text{ ሊ.}$$

$$\text{ስለዚ, } 6000 \text{ ሚ.ሊ.} = 6 \text{ ሊ.}$$

ለ. $265,500 \text{ ሚ.ሊ.} = 265,000 \text{ ሚ.ሊ.} + 500 \text{ ሚ.ሊ.}$
 $= 265 \times 1000 \text{ ሚ.ሊ.} + \frac{1000}{2} \text{ ሚ.ሊ.}$
 $= 265 \times 1 \text{ ሊ.} + \frac{1}{2} \text{ ሊ.} = 265 \text{ ሊ.} + \frac{1}{2} \text{ ሊ.}$
 $= 265.5 \text{ ሊ.}$

ስለዚህ $265500 \text{ ሚ.ሊ.} = 265.5 \text{ ሊ.}$

ሐ. $975,000 \text{ ሚ.ሊ.} = 975 \times 1000 \text{ ሚ.ሊ.}$
 $= 975 \times 1 \text{ ሊ.} = 975 \text{ ሊ.}$

ስለዚህ $975000 = 975 \text{ ሊ.}$

ሊትር ናብ ሚሊ ሊትር ንምልዋጥ ብ1000 ምርባሕ እዩ።

መስመዳ 7

1. ምስኡ።

- ሀ.** $7 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ሚ.ሊ.}$ **ለ.** $25000 \text{ ሚ.ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ሊ.}$
- ሐ.** $10.5 \text{ ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ሚ.ሊ.}$ **መ.** $978000 \text{ ሚ.ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ሊ.}$
- ረ.** $250 \text{ ሊ.ን } 750 \text{ ሚ.ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ሊ.}$ **ሰ.** $250250 \text{ ሚ.ሊ.} = \underline{\hspace{2cm}} \text{ ሊ.}$

2. ሀ. ክንደይ ፍርቂ ሊትር 1 ሊትር ይኸውን?

- ለ.** ክንደይ ርባዕ ሊትር 1 ሊትር ይኸውን?
- ሐ.** ክንደይ ዕስሪት ሊትር 1 ሊትር ይኸውን?
- መ.** ክንደይ ሚኢታዊት ሊትር 1 ሊትር ይኸውን?

3. ሀ. ኣብ ርባዕ ሊትር ክንደይ ሚሊ ሊትር ኣሎ?

- ለ.** ኣብ ኣደ ዕስሪት ሊትር ክንደይ ሚሊ ሊትር ኣሎ?
- ሐ.** ኣብ ኣደ ሚኢታዊት ሊትር ክንደይ ሚሊ ሊትር ኣሎ?

4. ኣብዞም ዝስዕቡ ክንደይ ፍርቂ ሊትር ኣሎ?

- ሀ.** 2 ሊ.   **ለ.** 3 ሊ.   **ሐ.** 7 ሊ.   **መ.** 10 ሊ.

5. ኣብዞም ዝስዕቡ ክንደይ ርባዕ ሊትር ኣሎ?

- ሀ.** 1 ሊ.   **ለ.** 2.5 ሊ.   **ሐ.** 3.75 ሊ.   **መ.** 10 ሊ.

አሃደታት ትሕዝቶች ምድጫርን ምንደሱን

ንጥረት 13

1. ሓደ ማእከላይ ትካል መፅሞቹ ዘይቲ አብ መጀመርታ ሰሙን 8420 ሊን 500 ሚ.ሊ. ዘይቲ አፍሪቶ። አብ ካልኣይ ሰሙን ድማ 9,720 ሊን 750 ሚ.ሊ. ዘይቲ አፍሪቶ። አብ ክልቲኡ ሰሙን ዝፈረዩ ጠቕላላ ትሕዝቶ ዘይቲ ክንደይ እዩ?
2. ሓደ መዐደሊ ነዳዲ ካብ ዝነበሮ 20,500 ሊትር ቤንዚን 12,000 ሊትር ቤንዚን ሸይጡ። ክንደይ ሊትር ቤንዚን ተሪፉዎ?

አብነት 3

1. ደምሩ።

ሀ. 3870 ሊ.	ለ. 3870 ሊን 800 ሚ.ሊ.	ሐ. 340.5 ሊ.
+9824 ሊ.	+9824 ሊን 500 ሚ.ሊ.	+786.8 ሊ.

ፍታሕ

ሀ. 3870 ሊ.	ለ. 3870 ሊን 800 ሚ.ሊ.	ሐ. 340.5 ሊ.
+9824 ሊ.	+9824 ሊን 500 ሚ.ሊ.	+786.8 ሊ.
13694 ሊ.	13695 ሊን 300 ሚ.ሊ.	1127.3 ሊ.

2. አጉድሉ።

ሀ. 6748 ሊ.	ለ. 2732 ሊ. 250 ሚ.ሊ.	ሐ. 794.82 ሊ.
- 897 ሊ.	- 974 ሊ. 500 ሚ.ሊ.	-543.98 ሊ.

ፍታሕ

ሀ. 6748 ሊ.	ለ. 2732 ሊ. 250 ሚ.ሊ.	ሐ. 794. 82 ሊ.
- 897 ሊ.	-974 ሊ. 500 ሚ.ሊ.	-543.98 ሊ.
5851 ሊ.	1757 ሊ. 750 ሚ.ሊ.	250.84 ሊ.

መስመዲ 8

1. ደምሩ።

ሀ. 7263 ሊ.	ለ. 2330 ሊ. 150 ሚ.ሊ.	ሐ. 3740. 27 ሊ.
-974 ሊ.	-7942 ሊ. 850 ሚ.ሊ.	-1359.53 ሊ.

2. ካንድቡ፡፡

ሀ. 348,164 ሊ.	ለ. 169 ሊ. 850 ሚ.ሊ.	ሐ. 876.50 ሊ.
- 78,999 ሊ.	-94 ሊ. 750 ሚ.ሊ.	-288.75 ሊ.

- ሓደ በርሚል ኣብ ውሽጡ 105 ሊ. ዘይቲ ሓዙ ኣሎ፡፡ ናብዚ በርሚል 39 ሊ. ዘይቲ እንተተወሲኹሉ ኣብቲ በርሚል ዘሎ ዘይቲ ክንደይ ይኸውን?
- ሓደ እንዳ ፀባ ሰኑይ 150 ሊን 750 ሚ.ሊን ፀባ ሸይጡ፡፡ ሰሊስ ድማ 75 ሊን 500 ሚ.ሊን ፀባ ሸይጡ፡፡ እቲ እንዳ ፀባ ኣብ ክልቲኡ መዓልቲ ዝሸጦ ፀባ ክንደይ እዩ?
- 76 ሊ. ላምባ ካብ ዝሓዘ በርሚል 20.5 ሊ. እንተጉዲልናሉ እቲ ዝተርፍ ክንደይ ይኸውን?

ካንድታት ትኩረት ምውደዳር

ንጥፈት 14

- ኣሕመድ 200 ሚ.ሊ. ብዝሕዝ ብርጭቆ ፀባ ሰትዮ፡፡ ሸኩሪን ድማ ርባዕ ሊትር ብዝሕዝ ብርጭቆ ፀባ ሰትዮ፡፡ ብዙሕ ፀባ ዝሰተየ መን እዩ?
- ሕልፍቲ 3.5 ሊ. ዘይቲ ብልዒ ዓዲጋ፡፡ ሰዕዲ ድማ 3 ሊን 400 ሚ.ሊን ዘይቲ ብልዒ ዓዲጋ፡፡ ናይ መኒኣን ዘይቲ ይበዝሕ?

ካብነት 4

> ; < መደ ደማ = ብምጥቃም ካወዳድሩ፡፡

ሀ. 10 ሊ. _____ 15 ሊ.	ለ. 10 ሊ. _____ 1000 ሚ.ሊ.
ሐ. 2 ሊ. 750 ሚ.ሊ. _____ 3 ሊ.	መ. 12.3 ሊ. _____ 12.25 ሊ.

ፍታሕ

ሀ. 10 ሊ. ☐ 15 ሊ.	➤ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ስለዘለዎም ነቶም ቁፅርታት ጥራሕ ምውድዳር እኹል እዩ፡፡
ለ. 10 ሊ. ☐ 1000 ሚ.ሊ.	➤ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ስለዘይብሎም ናብ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ምልዋጥ ግቡእ እዩ፡፡ 10 ሊ. = 10 × 1000 ሚ.ሊ. = 10,000 ሚ.ሊ. 10,000 ሚ.ሊ. > 1000 ሚ.ሊ.
ሐ. 2 ሊ. 750 ሚ.ሊ. ☐ 3 ሊ.	➤ ናብ ሓደ ዓይነት ኣሃድ ብምቕያር 2,750 ሚ.ሊ. < 3000 ሚ.ሊ.
መ. 12.3 ሊ. ☐ 12.25 ሊ.	➤ ነቶም ቁፅርታት ጥራሕ ምውድዳር

መስመሩ 9

1. $>$ ፣ $<$ ወይ ደማ = ብምጥቃም አወዳድሩ።

ሀ. $\frac{3}{2}$ ሊ. _____ 500 ሚ.ሊ.

ለ. $\frac{1}{4}$ ሊ. _____ 250 ሚ.ሊ.

ሐ. 5 ሊ. _____ 600 ሚ.ሊ.

መ. 188.5 ሊ. _____ 188000 ሚ.ሊ.

ረ. 10 ሊ. _____ 10000 ሚ.ሊ.

ሰ. 950 ሚ.ሊ. _____ 1 ሊ.

2. ሓየሎም ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ክልተ ግዝ ንቀይሕ መስቀል ፈፍርቂ ሊትር ደም ለጊሱ፡ ሃይማኖት ድማ ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ሰለስተ ግዝ ረርባዕ ሊትር ደም ለጊሳ፡፡

ሀ. ብዙሕ ደም ዝለገሰ መን እዩ?

ለ. ኣብ መንጎ ክልቲኦም ዝለገሱዎ መጠን ደም ዘሎ ኣፈላላይ ክንደይ እዩ?

3. ካብ ዝነኣሰ ብምጅማር ብቐደም ሰዓብ ኣቐምጡ።

ሀ. 195 ሊ፣ 190 ሊ፣ 200,000 ሚ.ሊ.

ለ. 1000 ሊ፣ 999,000 ሚ.ሊ፣ 999.9 ሊ.

ሐ. 275 ሊ, 900 ሚ.ሊ፣ 274 ሊ፣ 275.8 ሊ.

መ. 100 ፍርቂ ሊትር፣ 100 ረርባዕ ሊትር፣ 45 ሊ.

© MOE, Not to be